

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jaroslava Hubáčka, JUDr. Karla Šimky, JUDr. Jana Passera a JUDr. Bohuslava Hnízдила v právní věci žalobce: **D. H.**, zastoupen Mgr. Ivo Šotkem, advokátem se sídlem Ostružnická 6, Olomouc, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 31. 10. 2008, č. j. 63 Az 17/2008 – 24,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Ostravě usnesením ze dne 31. 10. 2008, č. j. 63 Az 17/2008 – 24, zastavil řízení o žalobě proti rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „ministerstvo“) ze dne 18. 2. 2008, č. j. OAM-68/VL-10-08-2008, kterým byla zamítnuta žádost žalobce (dále jen „stěžovatel“) o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. f) zákona č. 325/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Proti tomuto usnesení podal stěžovatel v zákonné lhůtě kasační stížnost.

Nejvyšší správní soud, po konstatování přípustnosti kasační stížnosti, se ve smyslu ustanovení § 104a s. ř. s. dále zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by totiž tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

Zákonný pojem „přesah vlastních zájmů stěžovatele“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Do s. ř. s. byl zaveden zákonem č. 350/2005 Sb. s účinností ke dni 13. 10. 2005. Ve věcech azylu v nové úpravě institutu nepřijatelnosti (§ 104a s. ř. s.) je nyní kasační stížnost mimořádným opravným prostředkem omezeným na případy objektivní nutnosti rozhodnutí Nejvyššího správního soudu. Z těchto důvodů bude kasační stížnost ve věcech azylu přijata k projednání jen tehdy, jestliže rozhodování o ní umožní Nejvyššímu správnímu soudu zároveň plnit obecnější sjednocující funkci v systému správního soudnictví. S ohledem na ochranu veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob je vhodné připomenout, že stěžovateli byla soudní procesní ochrana již jednou poskytnuta individuálním projednáním jeho věci na úrovni krajského soudu, a to v plné jurisdikci.

Přesahem vlastních zájmů stěžovatele, který ve věcech azylu jediné vede k meritornímu projednání kasační stížnosti, je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je, kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce, pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. To prakticky znamená, že přesah vlastních

zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v tomto řízení je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.

O přijatelnou kasační stížnost se tak prakticky může jednat v následujících typových případech: 1/ Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu. 2/ Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, přičemž rozdílnost v judikatuře může vyvstat na úrovni krajských soudů i Nejvyššího správního soudu. 3/ Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je na místě změnit výklad určité právní otázky řešené dosud správními soudy jednotně. 4/ Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu nebo krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. V této souvislosti je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že pokud by k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení, především procesního charakteru, proto zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti.

Přijatelnost kasační stížnosti je proto třeba odlišovat od přípustnosti kasační stížnosti na straně jedné a důvodnosti na straně druhé. Přípustnost, či spíše absence některého z důvodů nepřípustnosti, kasační stížnosti je dána splněním zákonných procesních předpokladů jako je včasné podání kasační stížnosti (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), řádné zastoupení (§ 105 odst. 2 s. ř. s.), absence dalších zákonných důvodů nepřípustnosti (§ 104 s. ř. s.), apod. Důvodnost kasační stížnosti na straně druhé je otázkou věcného posouzení kasačních důvodů stěžovatelem uváděných (§ 103 odst. 1 s. ř. s.). Pokud tedy kasační stížnost splňuje zákonné podmínky procesní přípustnosti, pak je způsobem výše naznačeným zkoumán přesah vlastních zájmů stěžovatele, tedy její přijatelnost. Přichází-li však stěžovatel s námitkami, o nichž se Nejvyšší správní soud vyslovil již dříve a své rozhodnutí zveřejnil, není nutné, a ani efektivní, aby v obdobné věci znovu jednal a rozhodoval, když výsledkem by byl nepochybně stejný závěr. Je-li kasační stížnost přípustná i přijatelná, Nejvyšší správní soud posoudí její důvodnost.

Z výše uvedeného vyplývá, že je v zájmu stěžovatele v řízení o kasační stížnosti ve věcech azylu splnit podmínky přípustnosti kasační stížnosti a svoji stížnost opřít o některý z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s. Zájmem stěžovatele je však rovněž, aby uvedl, v čem spatřuje, v mezích kritérií přijatelnosti popsaných výše, v konkrétním případě přesah svých vlastních zájmů, a z jakého důvodu by tedy měl Nejvyšší správní soud předloženou kasační stížnost věcně projednat.

Stěžovatel v kasační stížnosti výslovně uvedl, že ji podává z důvodu uvedeného v ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., ale vzhledem k tomu, že napadeným rozhodnutím krajského soudu bylo řízení o žalobě zastaveno, mohl Nejvyšší správní soud toto rozhodnutí přezkoumat pouze z hlediska jeho zákonnosti ve smyslu § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

Stěžovatel v kasační stížnosti vyslovil nesouhlas s tvrzením krajského soudu, že dne 21. 7. 2008 svévolně opustil Pobytové středisko Zastávka u Brna, protože v červenci 2008 byl hospitalizován ve Fakultní nemocnici v Olomouci se zlomeninou obratle. Neopustil tedy Pobytové středisko svévolně a krajský soud tak neměl důvod pro zastavení řízení. Otázkou zákonnosti rozhodnutí o zastavení řízení se Nejvyšší správní soud již zabýval v řadě svých rozhodnutí, z nichž lze uvést např. rozsudek ze dne 26. 2. 2004, č. j. 4 Azs 12/2004 - 61. V tomto rozsudku Nejvyšší správní soud uvedl, že pokud krajský soud ke zjištění místa pobytu žadatele o azyl vyvinul veškeré úsilí, které na něm lze požadovat, nestačí k závěru o nezákonnosti usnesení o zastavení řízení podle § 33 zákona o azylu, sám fakt, že se žadatel o azyl znovu náhle objeví, ledaže by následně bylo prokázáno pochybení soudu při doručování písemností, zjišťování místa pobytu žadatele či při vyhodnocení, že mu nemožnost zjištění místa jeho pobytu bránila nejméně po dobu 90 dnů rozhodnout ve věci. Dále v rozsudku ze dne 25. 2. 2004, č. j. 2 Azs 16/2004 - 45, bylo uvedeno, že smyslem ustanovení § 33 zákona o azylu je umožnit soudům nezabývat se meritorně žalobami těch žalobců, kteří již zmizeli ze zorného pole orgánů veřejné moci České republiky a kteří již pravděpodobně nejsou v dosahu jurisdikce České republiky. Usnesení o zastavení řízení proto není možno považovat za nezákonné jen proto, že se stěžovatel následně „znovuobjeví“, pokud není prokázáno pochybení krajského soudu při doručování či při zjišťování místa pobytu stěžovatele.

V daném případě krajský soud v průběhu řízení o žalobě zjistil ze sdělení Správy uprchlických zařízení Ministerstva vnitra ze dne 28. 8. 2008, že stěžovatel byl dne 21. 7. 2008 odepsán ze stavu ubytovaných z důvodu svévolného odchodu z Pobytového střediska Zastávka u Brna a že jeho současné místo pobytu není známo. Na základě tohoto zjištění krajský soud požádal Policii České republiky o sdělení, zda je jí znám pobyt stěžovatele. Dne 18. 9. 2008 byla krajskému soudu doručena odpověď, že stěžovatel měl vydané vízum za účelem řízení o udělení mezinárodní ochrany platné od 23. 5. 2008 do 22. 7. 2008 a že jeho současné místo pobytu není známé. Podle názoru Nejvyššího správního soudu tedy krajský soud ke zjištění místa pobytu stěžovatele vyvinul veškeré úsilí, které na něm lze požadovat, a proto napadené usnesení o zastavení řízení není možno považovat za nezákonné. Je sice pravda, že stěžovatel byl v červenci 2008 hospitalizován ve Fakultní nemocnici v Olomouci se zlomeninou obratle, ale podle lékařské zprávy, která je založena ve správním spise, to bylo v době od 7. 7. do 17. 7. 2008. Dne 21. 7. 2008, kdy svévolně opustil Pobytové středisko Zastávka u Brna, již tedy hospitalizován nebyl, a proto jeho tvrzení obsažená v kasační stížnosti je účelové a neodpovídá skutečnosti.

Nejvyšší správní soud neshledal tedy žádné důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání, která za těchto okolností svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

Z výše uvedených důvodů je kasační stížnost stěžovatele nepřijatelná, a proto ji Nejvyšší správní soud odmítl (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 3 věty první za použití § 120 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byl-li návrh odmítnut.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. března 2009

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu